

KIRJAT

Sammeli Juntusen pamfletti puhuttaa:

HORJUUKO KIRKON KIVIJALKA?

Innokkaana kirkollisena keskustelijana tunnettu Luther-tutkija, tohtori Sammeli Juntunen on kirjoittanut haastavan kirjan kirkkomme opetuksesta, *Horjuuko kirkon kivijalka?* (Kirjapaja, Helsinki 2002). Terävän tarkkailijan silmin hän arvioi tekstissään kirkon piirissä levinneitä aatteita ja teologisia suuntauksia. Kommentit ovat kipinöiviä. Juntunen kysyy, ovatko pappimme menettämässä evankeliumin sisällön.

Aivan erityisesti Juntusen terävän kynän alla ovat erilaiset jumalakuvat, joita teologit ja eräät maallikotkin ovat tarjoilleet viime vuosien aikana. Hän pitää aikamme sairauteina kuvitelmaa siitä, että ihmiset voisivat itse määrittellä Jumalansa. Kukin haluaa vain itsensä näköisen Jumalan. Raamatun Jumalasta on enää hyvin vähän tietoa.

Ongelmien syyt ovat tosin tuttuja. Juntunen toteaa, että luterilainen teologia on romahtanut samaa vauhtia kuin näennäistieteellinen teologia on syrjäyttänyt Raamatun kirkon opetuksesta. Jos Raamatusta ei enää löydetä yhtenäistä opetusta, sitä on turha etsiä kirkostakaan. Prosessin jälkeen jokaisella on oma jumalansa.

Juntunen suomii eräitä eksegeetikkoja, joiden mukaan edes kaikki apostolit eivät pitäneet Jeesusta todellisena Jumalan Poikana. Jos eksegeetti itse ei pidä Jeesusta Ju-

malana ja ihmiskunnan sovittajana, hän ei olekaan harhaoppinen vaan kuvittelee edustavansa apostolista uskoa. Klassinen käsitys Jumalasta hajoaa täysin. Juntunen kiinnittää huomiota myös eräiden kirjoittajien loputtomaan psykologisointiin. Jos Jumalakuva väitetään syntyvän lapselle äitisuhteesta ja isäsuhteesta, ei Raamatun sanomalle jää juuri arvoa. Juntunen mukaan pastoraalipsykologia ei nykyään riittävästi tee eroa psykologisten mielikuvien ja Raamatun todellisen Jumalan välille. Kirkossa tulee säilyä käsitys pyhästä ja sovittavasta Jumalasta.

Myönteisempiäkin kehityskulkuja voisi Juntunen mukaan syntyä. Erityisesti hän ajattelee viime vuosien Luther-renaanssin voivan nostaa syvällisiä hengellisiä aiheita uudelleen kirkon opetuksen eturintamaan. Uskonpuhdistus palasi Raamattuun, ja niin tekee myös Juntunen. Hän muistuttaa, että Jumala määrittelee itse itsensä. Oppi on tarpeellista, sillä se ei ole viime kädessä muuta kuin evankeliumia itseään.

Juntusen kirja on tarpeellinen puheenvuoro aikamme sekavan kentän keskellä. Teos muistuttaa jo pelkällä olemassaolollaan siitä, että Raamatun sanoma ja kristillinen oppi eivät hajoa tutkijan käsiin, vaikka tiedemiehen ote olisi kriittinen ja terävä. Raamatun ristiriitaisuudesta ja teologian periaatteellisesta hajaannuksesta puhuvat papit eivät edusta tiedettä, vaan vain yhtä tulkinnan suuntausta. Toinen suuntaus – jota Juntunen yhtenä monista edustaa – löytää tieteen avulla rikkaan ja monipuolisen teologian, jota kyllä kelpaa opettaa kirkossa.

Timo Eskola

